

כלכלת ברזיל – מבט לעתיד

מרץ 2018

חן הרצוג
כלכלן ראשי ושותף, BDO

סקירה כלכלית

השוואה בינלאומית – פרמטרים עיקריים

תחזית צמיחה 2019-2030 (ממוצע שנתי)	אוכלוסייה (מיליוני בני אדם)	שטח (מיליוני ק"מ)	GDP Per Capita (דולר לאדם)	GDP (מיליארדי דולר)	
1.7%	329	9.8	59,233	19,464	ארה"ב
1.5%	511	4.5	34,336	17,548	EU
5.4%	1,415	9.6	9,419	13,328	סין
6.4%	1,354	3.3	1,940	2,627	הודו
2.7%	211	8.5	8,473	1,787	ברזיל
1.7%	144	17.1	9,746	1,403	רוסיה
3.3%	8	0.02	39,586	335	ישראל

ברזיל הכלכלה ה-8 בגודלה בעולם במונחי תוצר לאומי

דירוג	תמ"ג במיליארדי דולרים	
1	19,390	ארצות הברית
2	12,240	סין
3	4,870	יפן
4	3,670	גרמניה
5	2,620	בריטניה
6	2,600	הודו
7	2,580	צרפת
8	2,050	ברזיל
9	1,930	איטליה
10	1,650	קנדה

אוכלוסיית ברזיל ה-5 בגודלה בעולם

דירוג	אוכלוסייה במיליונים	
1	1,400	סין
2	1,350	הודו
3	328	ארצות הברית
4	268	אינדונזיה
5	210	ברזיל
6	204	פקיסטן
7	193	ניגריה
8	166	בנגלדש
9	147	רוסיה
10	126	מקסיקו

ברזיל המדינה ה-5 בגודלה (שטח) בעולם

דירוג	שטח במיליוני קמ"ר	
1	17	רוסיה
2	10	קנדה
3	9.6	סין
4	9.5	ארצות הברית
5	8.5	ברזיל
6	7.7	אוסטרליה
7	3.3	הודו
8	2.8	ארגנטינה
9	2.7	קזחסטן
10	2.4	אלג'יריה

ברזיל אחת מ-10 המדינות המפיקות נפט הגדולות בעולם

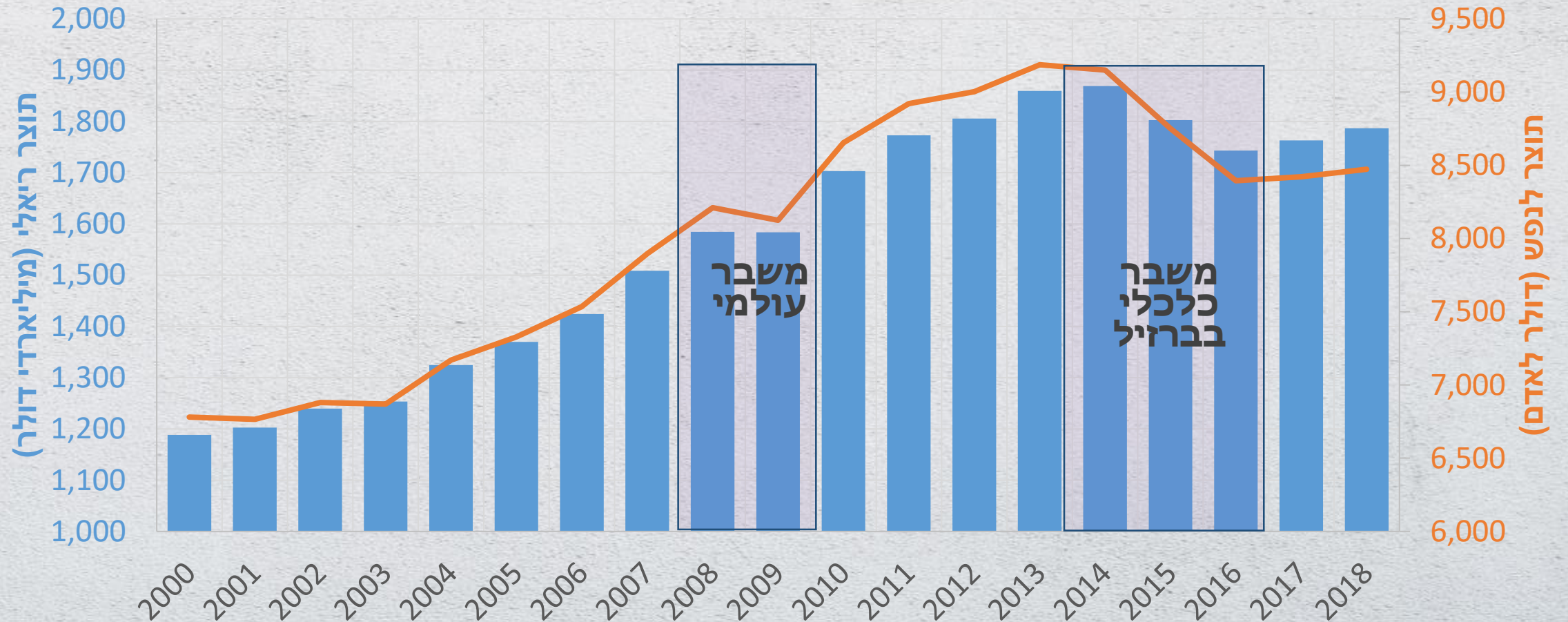
דירוג	הפקת נפט במיליוני חביות ליום	
1	12	ארצות הברית
2	11.2	רוסיה
3	10.4	ערב הסעודית
4	4.4	עירק
5	4	אירן
6	4	סין
7	3.6	קנדה
8	3.1	איחוד האמירויות
9	2.9	כווית
10	2.5	ברזיל
11	2.3	ונצואלה

השוואת ברזיל לישראל ולמדינות ה-OECD

ישראל	OECD	ברזיל	
350	56,394	1,790	תמ"ג נומינלי (מיליארדי \$)
39,500	42,400	8,500	תמ"ג לנפש (\$ לנפש)
9	1,300	210	אוכלוסייה (מיליונים)
28%	18%	22%	אוכלוסייה מתחת לגיל 14 (% מסה"כ אוכ')
0.36	0.33	0.51	מדד ג'יני לאי שוויון
408	38	25	צפיפות אוכלוסייה (אוכל' לקמ"ר)
61%	72%	74%	חוב (% מתמ"ג)
*4.3%	5.3%	12.3%	שיעור אבטלה
4.7%	2.1%	1.4%	הוצאות ביטחון (% מתמ"ג)
1948		1822	שנת עצמאות

כלכלת ברזיל – ההבטחה והמשבר

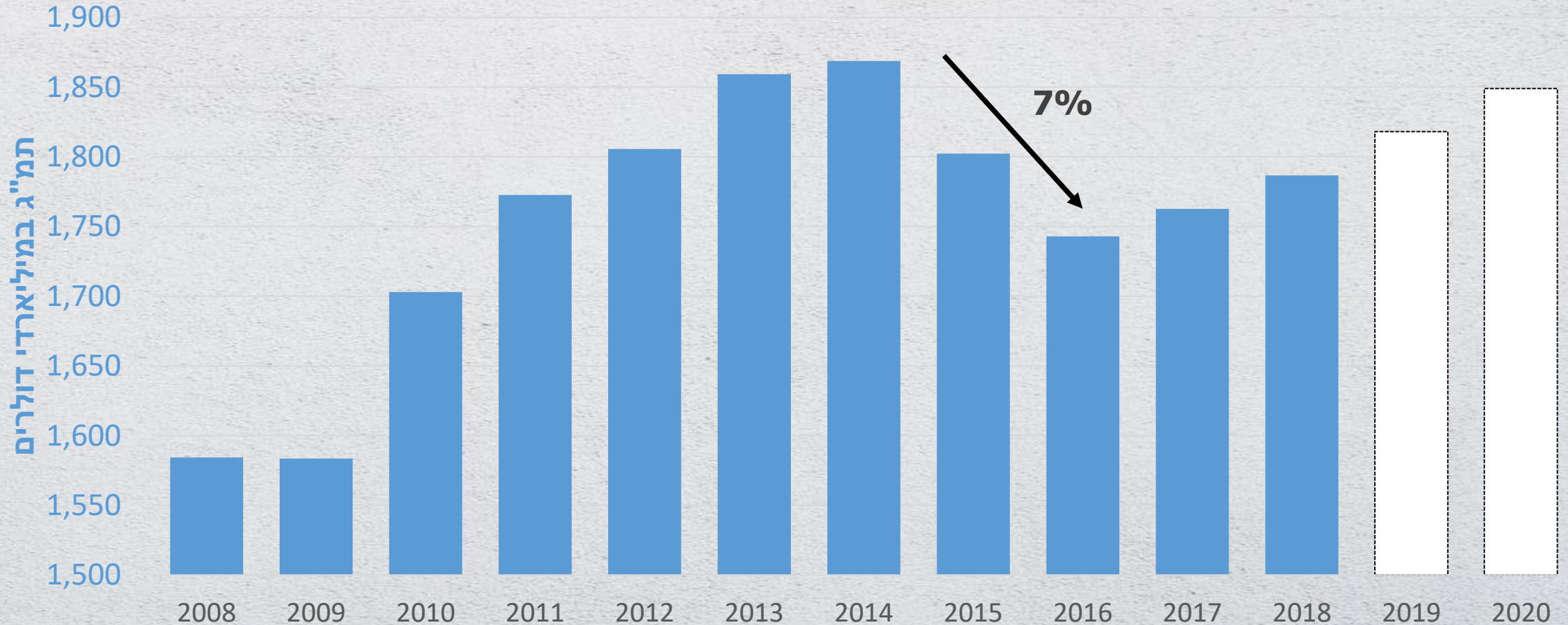
מקור: BDO ועיבודי IHS Markit Comparative World Overview

2000 עד 2014 – צמיחה של 50% בתוצר הברזילאי

משבר 2014

BUSINESS NEWS
**FINANCIAL
COLLAPSE!**

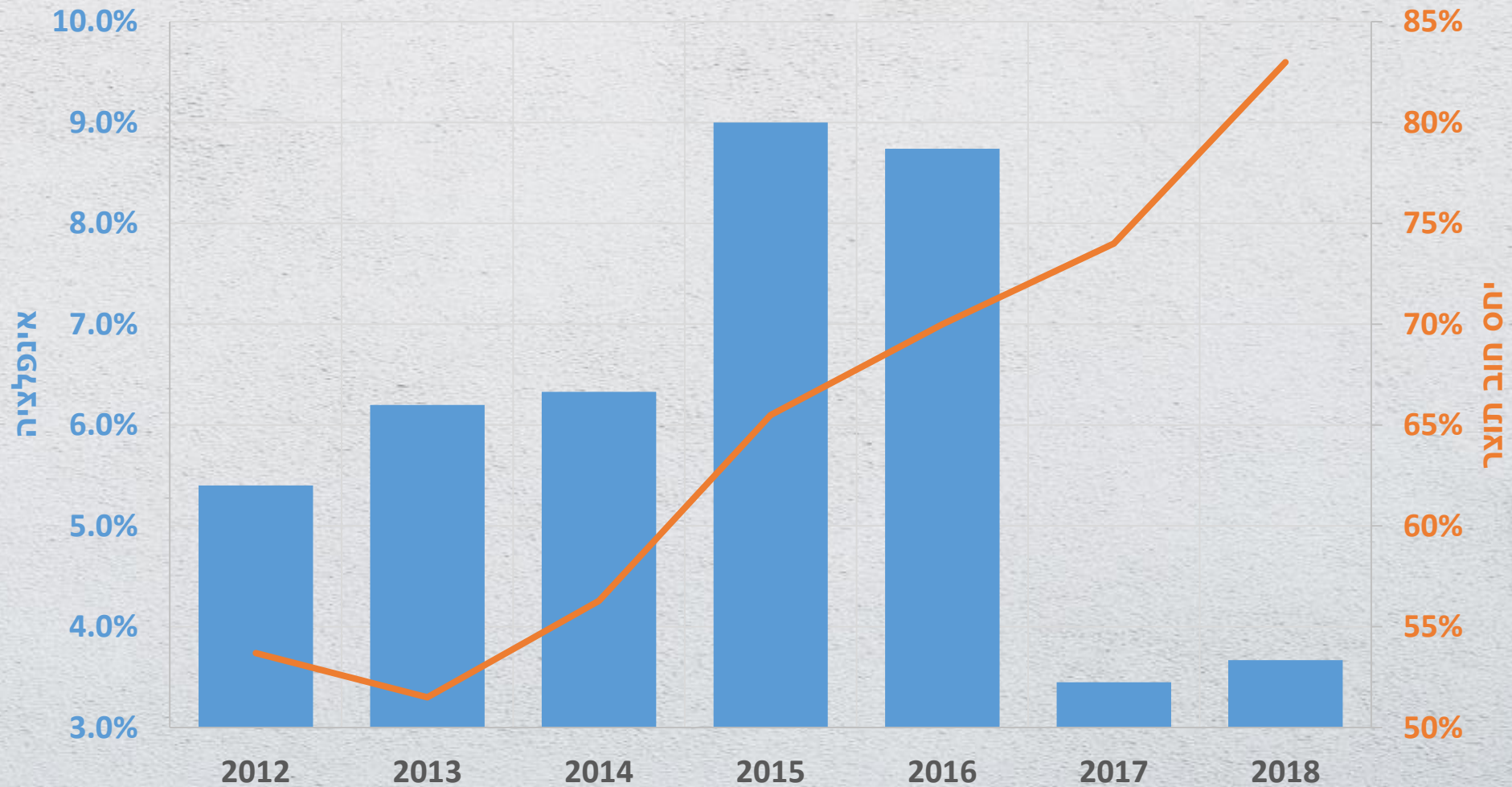
A hand in a white sleeve holds a newspaper with the headline 'FINANCIAL COLLAPSE!' in large, bold, black letters. The newspaper is tilted. In the background, a blurred stock exchange floor is visible with many computer monitors and people. The overall scene is set against a light grey, textured wall.

מקור: BDO ועיבודי IHS Markit Comparative World Overview

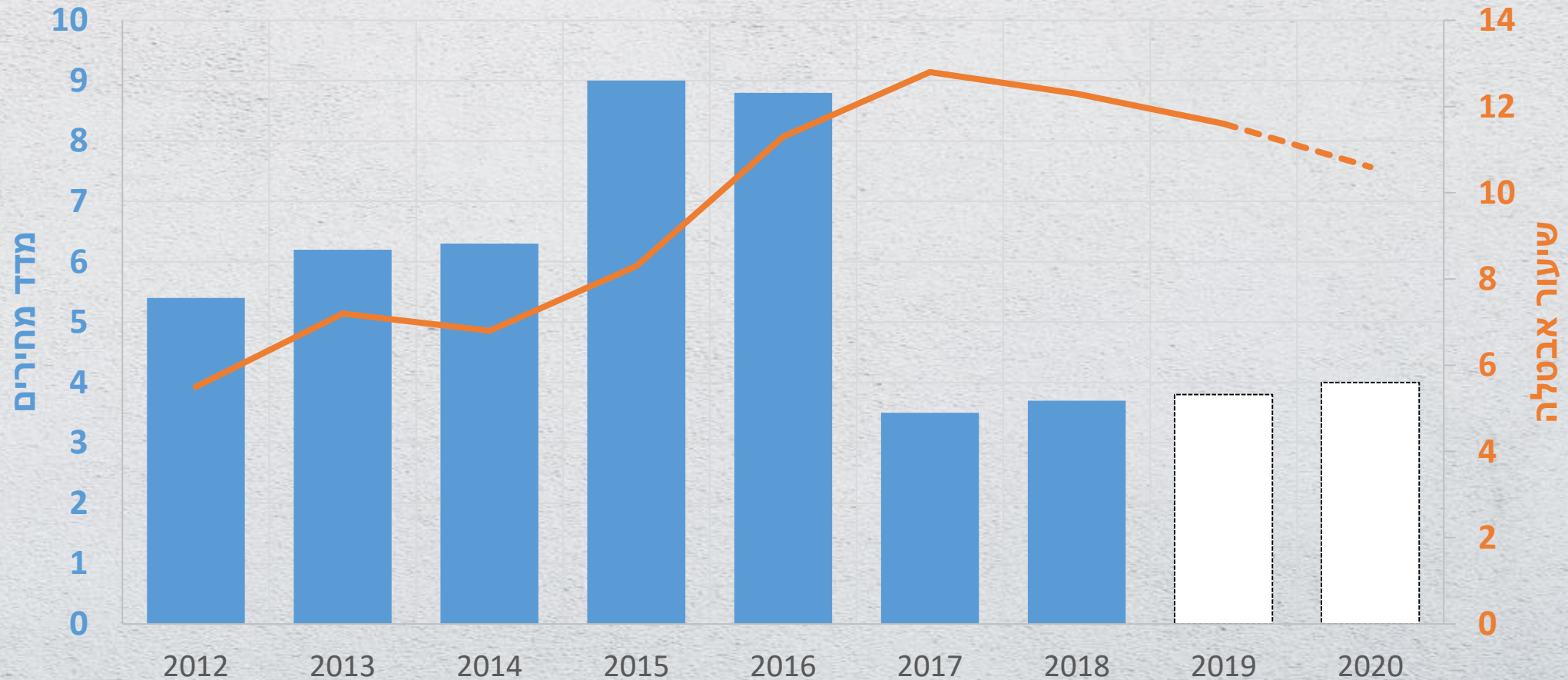
משבר 2015-16: ירידה של 7% בתוצר הברזילאי

השפעות המשבר הכלכלי – אינפלציה

אינפלציה של 9% לשנה, יחס חוב תוצר מעל ל- 80%

השפעות המשבר הכלכלי – מיתון, אינפלציה ואבטלה

7% ירידה בתוצר, אינפלציה של 9% לשנה, שיעור אבטלה של 13%

- מדיניות פיסקלית מרחיבה והאטה בהשקעות זרות שגרמו לגידול ביחס חוב תוצר
- ירידת מחירי סויה, נפט גולמי ועפרת ברזל וסוכר בעולם, המהווים כ- 30% מייצוא של ברזיל
- משבר פוליטי ופרשיות שחיתות עסקיות ממשלתיות
- בצורת קשה שהשפיעה על ייצור חקלאי והפקת הידרו אנרגיה
- עלייה באינפלציה מ- 6% ב- 2014 ל- 11% ב- 2016
- העלאת ריבית (מ- 7.5% בשנת 2013 ל- 14% בשנת 2015)

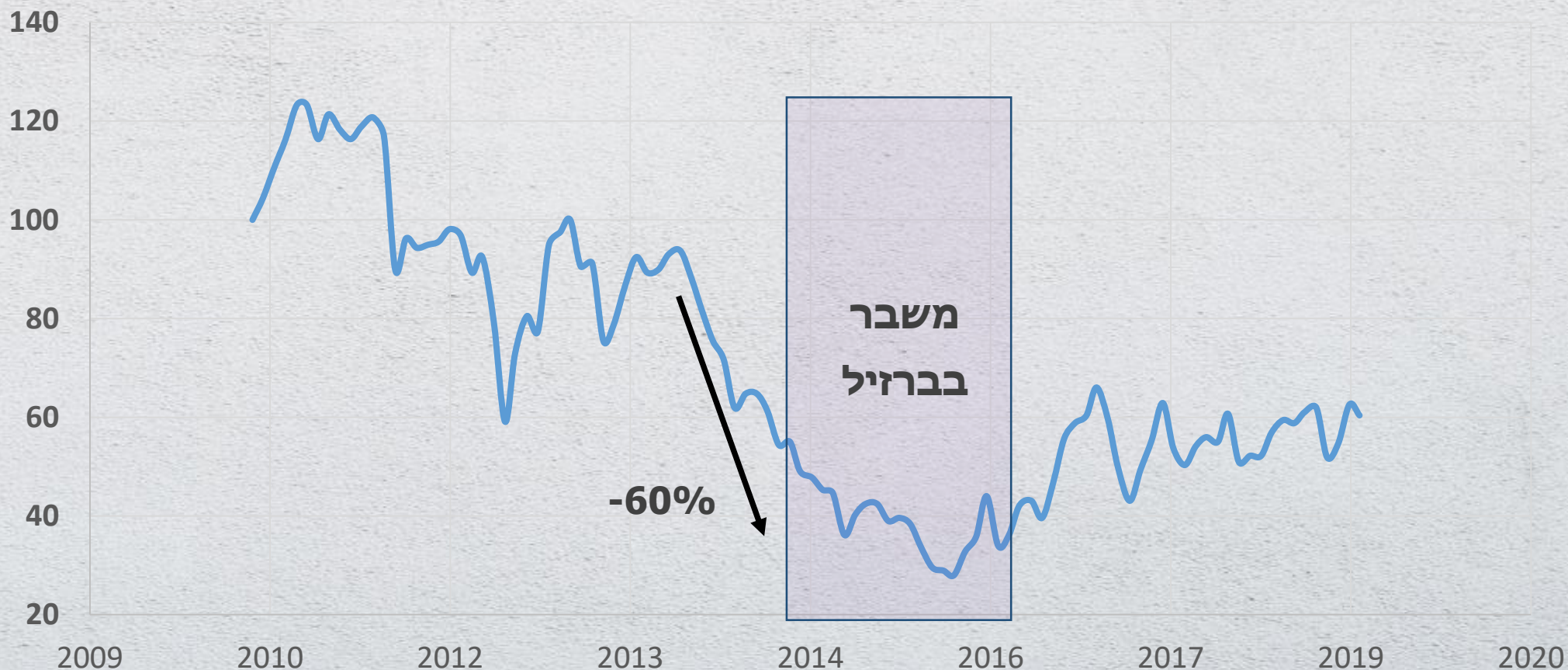
התלות של ברזיל במחירי הסחורות

אחוז מסה"כ	ייצוא במיליוני דולר	
13%	32,738	עפרת ברזל
9%	20,694	נפט גולמי
7%	17,404	סויה
5%	13,176	סוכר גולמי
3%	7,031	עוף
3%	6,707	סויה להאבסה
3%	6,221	קפה
2%	5,357	תירס
2%	5,126	תעופה
2%	5,025	נפט מזוקק
51%	123,000	אחר
100%	242,000	סה"כ

ירידת מחירי מוצרי היצוא העיקריים ליבתה את המשבר הכלכלי

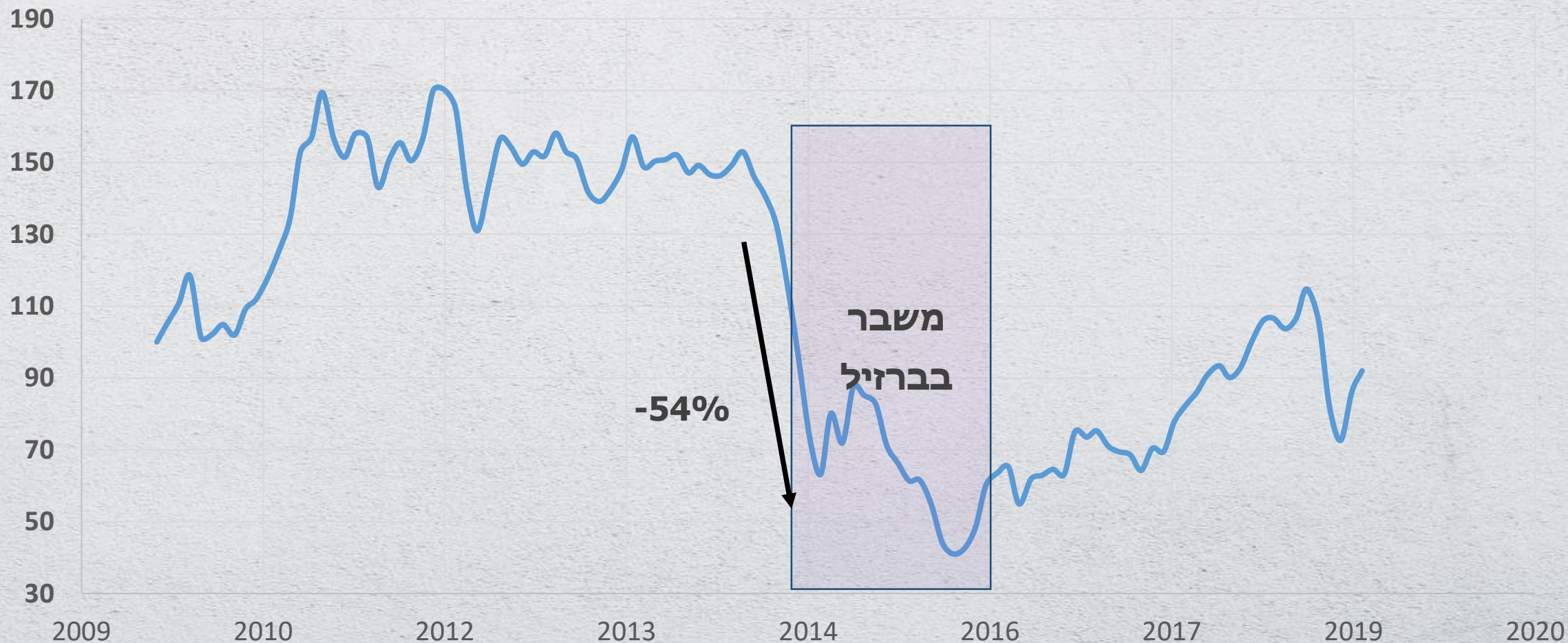
ירידה של 60% במחירי עפרת ברזל

שנת 2010 = 100

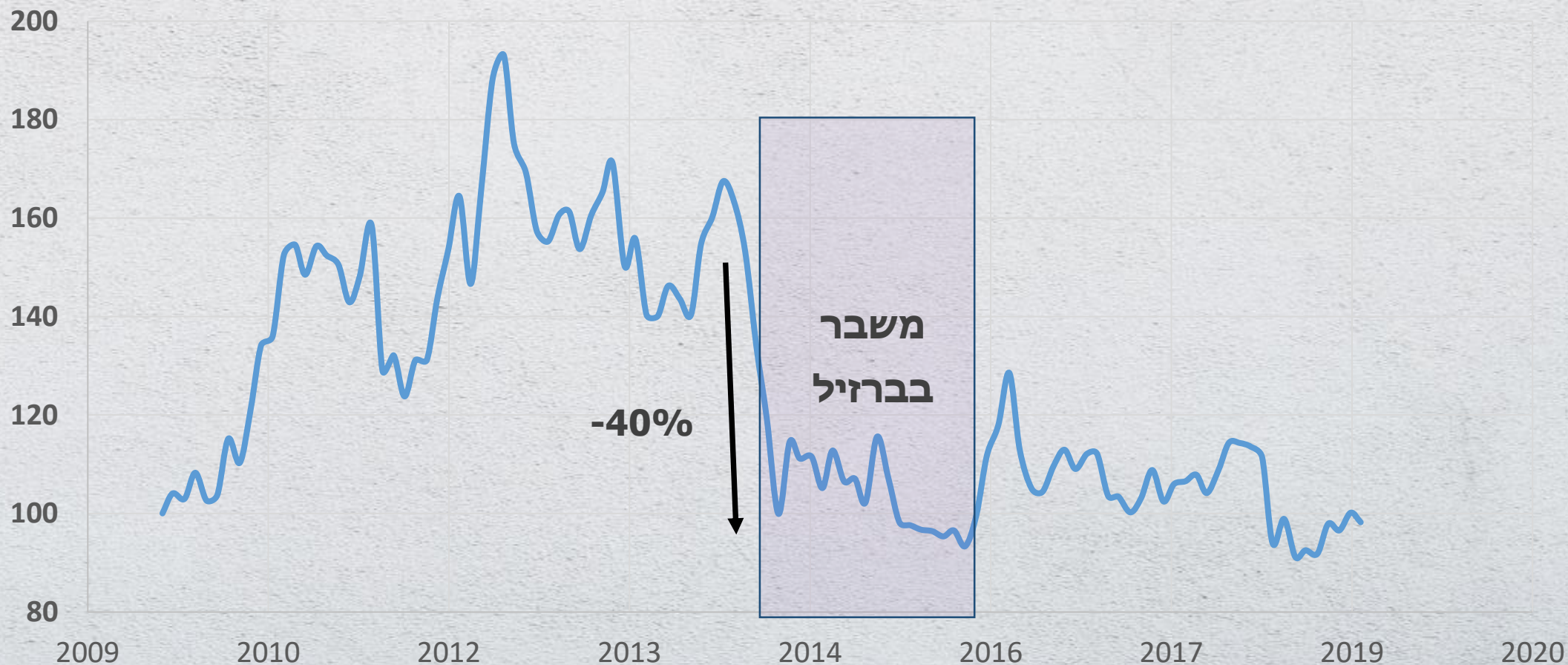
ירידה של 54% במחירי נפט גולמי

שנת 2010 = 100

ירידה של 40% במחירי סויה

שנת 2010 = 100

ירידה של 50% במחירי סוכר

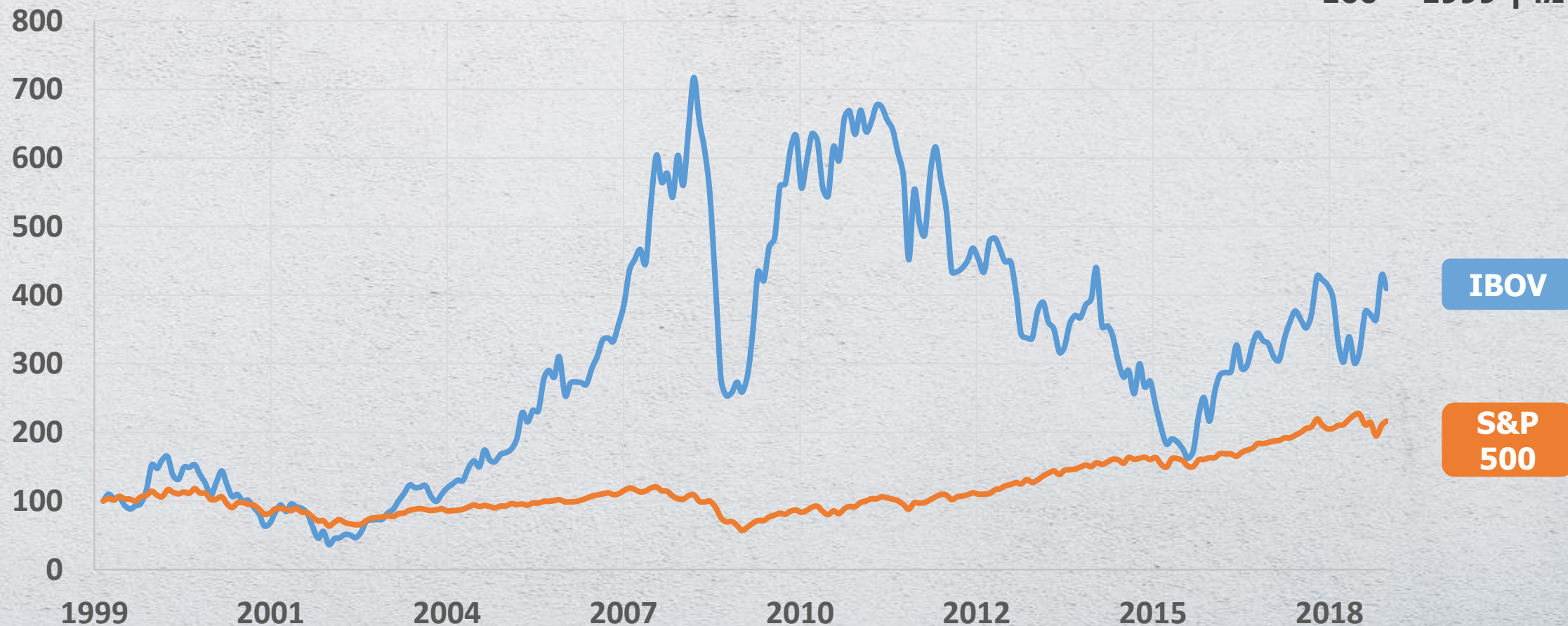
שנת 2010 = 100

- מונח שהוגדר בתחילת שנות ה-2000 לתיאור מדינות מתפתחות בעלות פוטנציאל כלכלי לצמיחה משמעותית: ברזיל, רוסיה, הודו וסין
- המדינות הן מובילות עולמיות בפרמטרים כגון: גודל האוכלוסייה, שטח, תמ"ג, ייצוא ויבוא סחורות
- בעשור האחרון סין התפתחה לכח כלכלי מרכזי בזירה העולמית, בעוד שאר המדינות משתרכות מאחור

השוואת מדדי מניות ב- 20 השנים האחרונות

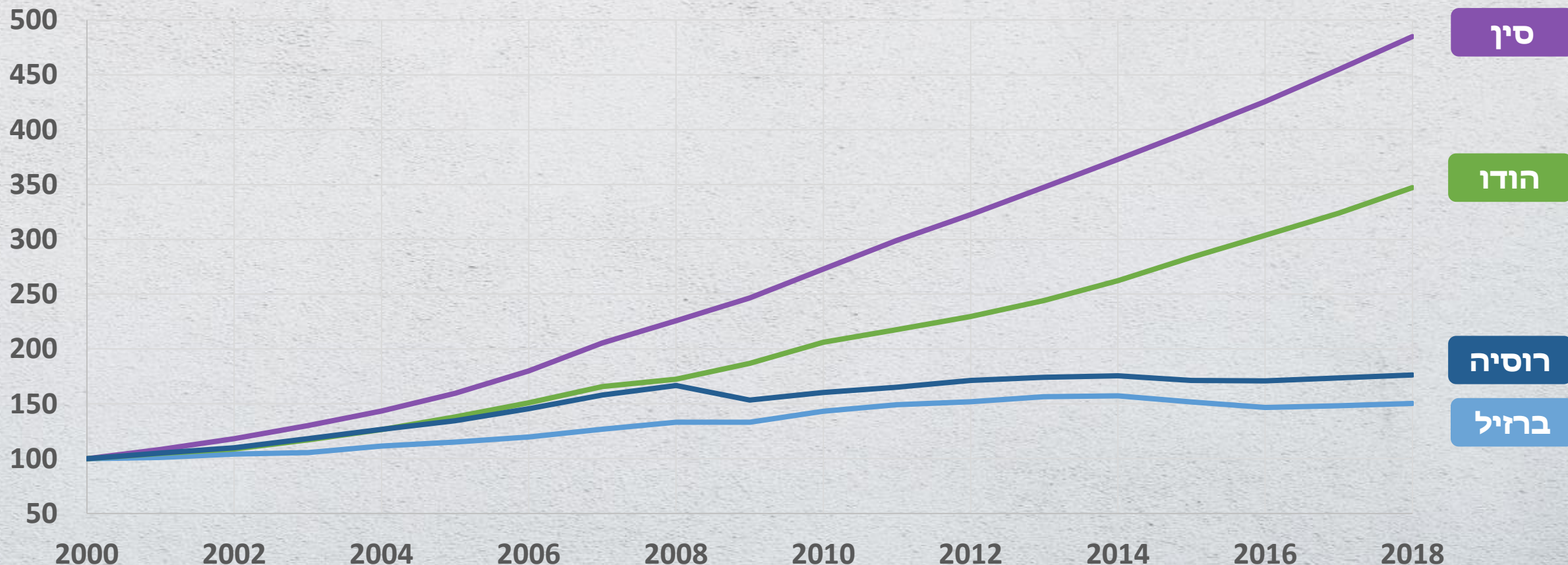
מרץ 1999 = 100

תנודתיות גבוהה בבורסה בברזיל

תוצר ריאלי במדינות ה-BRIC

תוצר בשנת 2000 = 100

מקור: IHS Markit Comparative World Overview ועיבודי BDO

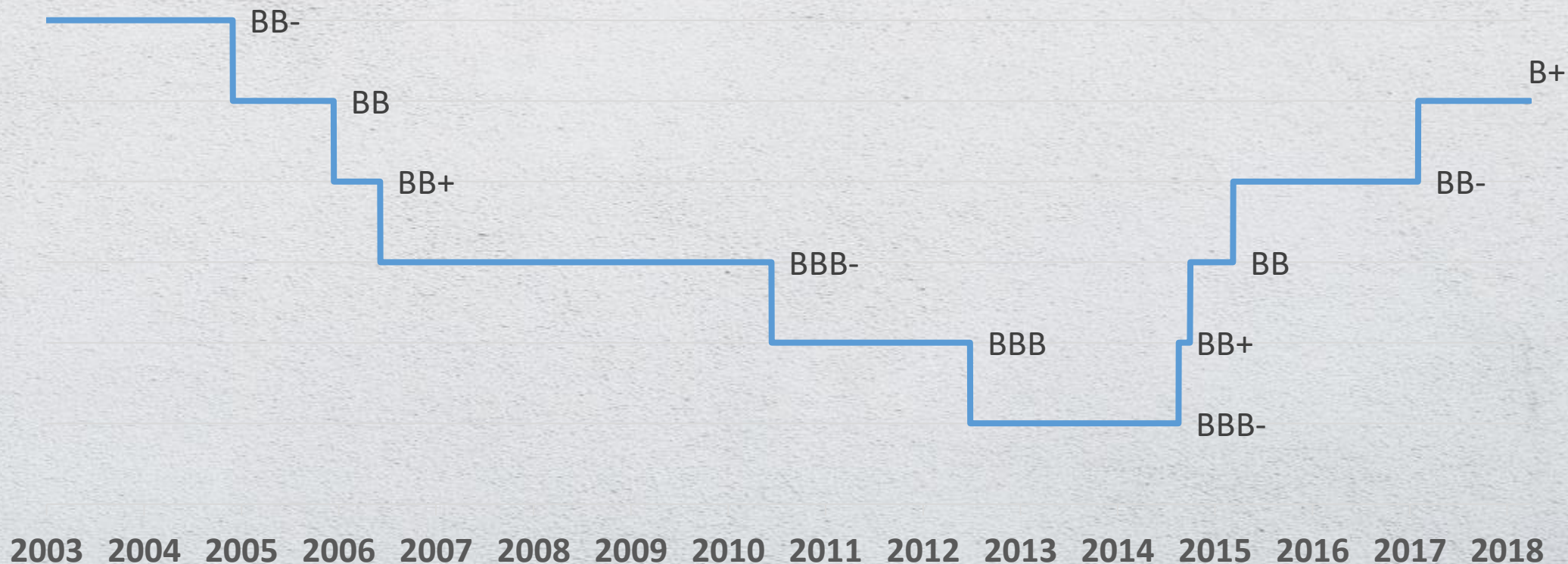
ברזיל ורוסיה נשארו מאחור ביחס למדינות ה-BRIC

הזדמנות וצמיחה

דירוג האשראי של ברזיל

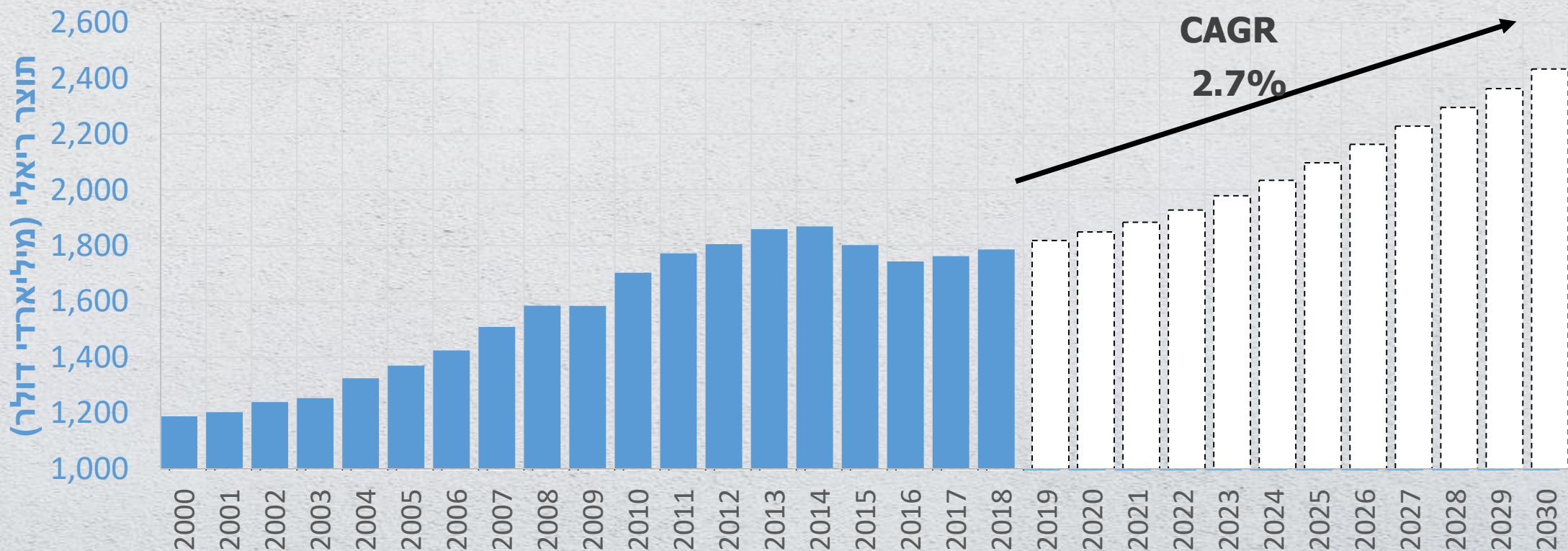
S&P דירוג

הערכות סוכנויות האשראי מצביעות על התאוששות מהמשבר וצפי לצמיחה

תחזית הגידול בתוצר הברזילאי

תמ"ג במיליארדי דולרים

מקור: IHS Markit Comparative World Overview ועיבודי BDO

הכלכלה הברזילאית צפויה לגדול ב-36% בעשור הקרוב

פאולו גוודס – שר האוצר החדש של ברזיל

- פאולו גוודס, כלכלן בעל שם עולמי, מונה ע"י בולסונרו ליועץ כלכלי לקמפיין

- הבחירות, ובנובמבר 2018 מונה לשר האוצר

- גוודס הינו סמן ליברלי לנשיא השמרני, ותומך

- בכלכלת שוק, צמצום מעורבות ממשלתית,

- רפורמות בפנסיה ומיסוי, והפרטה

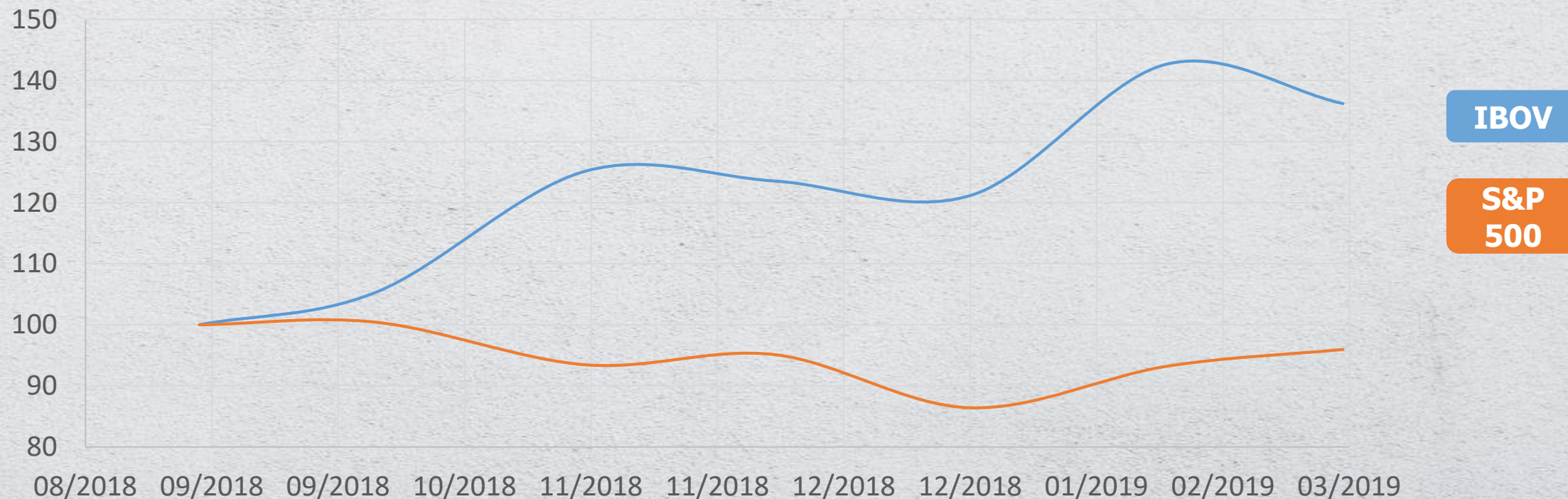
- בחירתו של גוודס עודדה משקיעים והגדילה

- בטחון בהתאוששות כלכלת ברזיל

Bolsonaro and Economy Minister Paulo Guedes on a mission to “recover investor trust in Brazil”

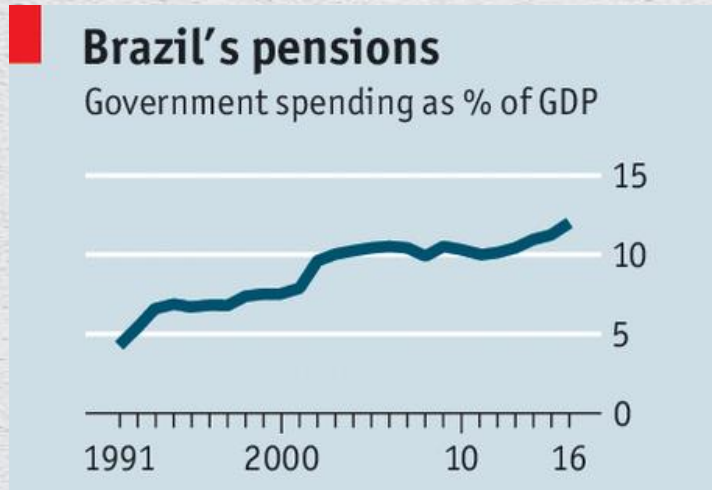
השוואת מדדי מניות מאז הבחירות בברזיל

מרץ 2017 = 100

הבחירות באוקטובר הביאו לעלייה באמון בבורסה הברזילאית

אתגר הרפורמה בפנסיות

- גיל הפרישה האפקטיבי בברזיל הינו כ- 58 לעובד הממוצע, או 54 לעובד במגזר הציבורי
- ממשלת ברזיל מוציאה כ- 12% מהתמ"ג על תשלומי פנסיה

- הרפורמה כוללת העלאת גיל הפרישה לגברים ונשים, לצד הגדלת מספר השנים הדרושות בשוק העבודה מ- 35 ל- 40 לצורך זכאות לפנסיה מלאה
- הצעת הרפורמה של גוודס צפויה להוביל לחיסכון של כ- 308 מיליארד דולר במהלך כ- 10 השנים הקרובות

תוכנית ההפרטות בברזיל

	שוי הפרטה/ הכנסות בשנה	שנת הפרטה	חברה	תחום
שווי ההפרטה	3.5 מיליארד דולר	1997	CVRD	כרייה
	20 מיליארד דולר והענקת זיכיונות לטלפון סלולארי	1998	Telebras	תקשורת
	2.2 מיליארד דולר	1998	חברת החשמל של ריו- Light	אנרגיה
	2 מיליארד דולר	1998	החלק המזרחי והדרום מזרחי של מערכת הרכבות הממשלתית	תחבורה
הכנסות בשנה	2 מיליארד דולר	2019	שדות התעופה הדרומיים	תחבורה
	33 מיליארד דולר	2019	Miner Vale S.A.	כרייה
	1.7 מיליארד דולר	2019	C S.A.	לוגיסטיקה
		2020	פרויקט הרכבות Ferrograo and FIOL	תחבורה

Petrobras – חברת הנפט הלאומית

PETROBRAS

- פטרוברז נוסדה בשנת 1953 ע"י ממשלת ברזיל
- החברה מייצרת כיום כ- 2 מיליון חביות נפט ביום
- שווי השוק של החברה נאמד בכ- 103 מיליארד דולר, והיא חברת הנפט

התשיעית בגודלה בעולם

- מניית החברה בהתאוששות לאחר נפילת מחירי הנפט ופרשת השחיתות הממשלתית כרגע אין תוכנית להפרטה שלה

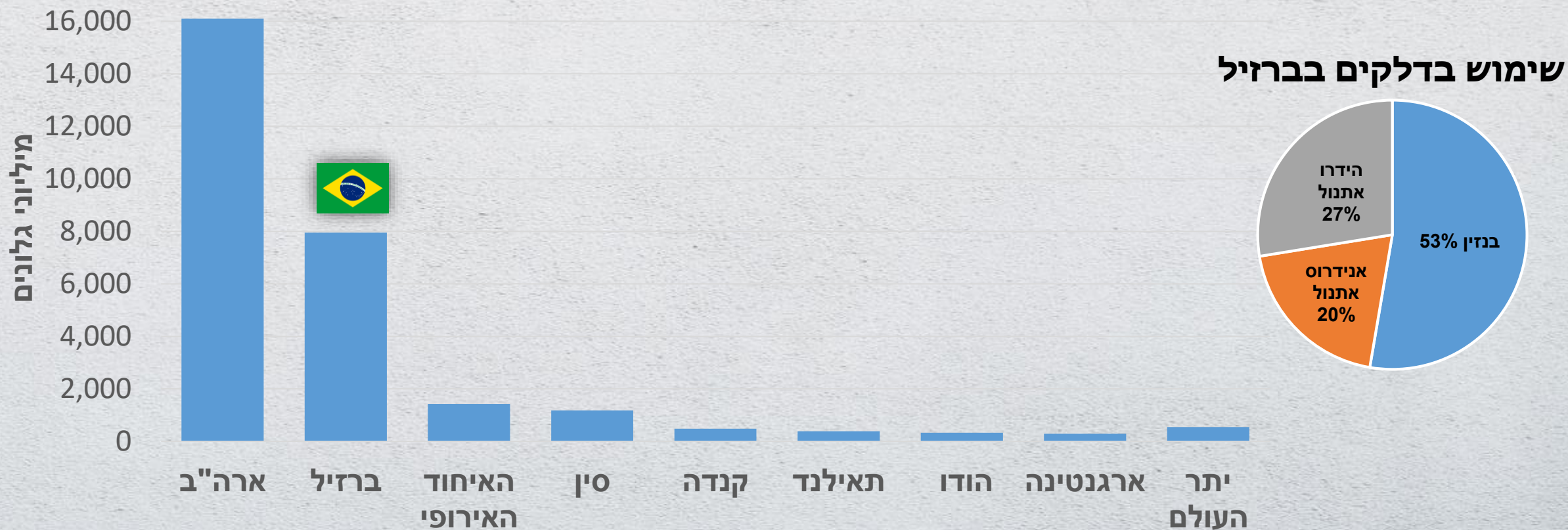
Embraer – יצרן המטוסים השלישי בגודלו בעולם

- החברה הברזילאית נוסדה בשנת 1969
- שווי השוק של החברה נאמד בכ- 3.8 מיליארד דולר, והיא מעסיקה כ-24,000 עובדים
- אמבראר הינה יצרן המטוסים השלישי בגודלו בעולם, וספקית מטוסי המנהלים הגדולה בעולם
- בארצות הברית לחברה כ- 800 מטוסים, המהווים 11% מהצי המטוסים האמריקאי
- בינואר 2019 – הסכם JV עם בואינג לפיתוח מטוסים אזרחיים. בואינג רכשה 80% תמורת 4.2 מיליארד \$

תעשיית האתנול בברזיל

השוואה בינלאומית- ייצור דלק אתנול בשנת 2018, במיליוני גלונים

ייצור דלק אתנול בברזיל מקנה סוכר. מרכיב האתנול בבנזין בברזיל - כ- 40%

יחסי סחר ברזיל – ארה"ב: אתנול וסוכר

- ברזיל היא הצרכנית הגדולה ביותר של אתנול מארה"ב, והיבואנית השנייה בגודלה של סוכר מארה"ב
- **פטור ממס עבור מכסות ייצוא אתנול מברזיל לארה"ב- עבור 600 מיליון ליטרים בשנה, בהגבלה ל- 150 מיליון ליטרים לרבעון**
- בימים אלה המדינות פועלות לקידום פטור ממס עבור מכסות ייצוא סוכר, בדומה לפטור שניתן עבור אתנול
- **פוטנציאל להידוק יחסי הסחר- נשיא ברזיל בולסונרו צפוי להיפגש עם טראמפ במהלך החודש הקרוב, ולקדם נושאים כלכליים כגון הפחתת מכסות ומכסים, לצד עידוד השקעות אמריקאיות בברזיל**

כלכלת ברזיל – יתרונות וחסרונות

חסרונות
שיעור אבטלה עדיין גבוה
תשתיות רעועות
עלויות ייצור גבוהות (שכר, אנרגיה, לוגיסטיקה, אשראי) הפוגעים בתחרות
חסרון בעובדים מיומנים

יתרונות
משאבי טבע, מינרלים וייצור חקלאי נרחב
תעשייה מגוונת
שקיפות והתייעלות במגזר הציבורי בעקבות פרשיות שחיתות
צפי להתאוששות כלכלית בעקבות בחירת הממשלה החדשה
תחזיות אופטימיות לצמיחה
צמצום בגירעון וירידה באינפלציה
רפורמת פניסה

פוטנציאל צמיחה ויציאה מהמשבר בצד אתגרים מבניים

תודה רבה

חן הרצוג

כלכלן ראשי ושותף, BDO

ChenH@bdo.co.il